

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК Н.Й. КОНІЩЕВОЇ, Н.В. ТРУШКІНОЇ „УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ”

На сучасному етапі розвитку економіки значно зростає роль логістичної діяльності на підприємствах. Це сприяє підвищенню попиту на кваліфікованих фахівців з логістики, які здатні працювати в ринкових умовах господарювання.

Для підготовки менеджерів з логістики у вищих навчальних закладах України, які готують студентів за галузю знань „Менеджмент і адміністрування” напряму „Менеджмент”, введено нову спеціальність „Логістика”. Це потребує видання відповідної навчальної та наукової літератури. Тому за останні роки видано багато підручників, навчальних і навчально-методичних посібників, у яких висвітлено теоретичні основи логістики.

Особливо актуальною в сучасних умовах стає розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій з підвищення ефективності управління логістичною діяльністю на рівні підприємств. Тому вихід у світ навчального посібника „Управління логістичною діяльністю підприємств”¹, у якому систематизовано матеріали з теорії та практики цього процесу, є, безумовно, актуальним і своєчасним.

Навчальний посібник „Управління логістичною діяльністю підприємств” підготовлено під керівництвом ректора Донецького інституту психології і підприємництва, професора кафедри економіки та менеджменту, провідного наукового співробітника Інституту економіки промисловості НАН України, доктора

економічних наук, професора Н.Й. Коніщевої.

Рецензовану працю рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для самостійної роботи студентів вузів, які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра, спеціаліста, магістра за галузями знань „Економіка і підприємництво” та „Менеджмент і адміністрування”.

Представлений посібник складається зі вступу, 12 розділів, переліку використаної та рекомендованої літератури, 7 додатків і предметного покажчика. Його структура дозволила авторам детально розглянути різні аспекти логістичної діяльності на підприємствах.

Перевагою даного посібника є те, що автори дають чіткі визначення наукових термінів, які застосовуються в роботі. Це виключає можливість тлумачень, обумовлених різним розумінням одних і тих самих термінів.

На основі аналізу та узагальнення існуючих підходів різних авторів до визначення поняття „логістика” їх систематизовано за такими напрямками: логістика як функція управління (20 визначень); управління процесами (19); наука або науковий напрям (14); концепція управління (13); теорія і практика управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками (11); система управління матеріальними потоками (9); методологія управління (7) (стор. 13-28). На думку авторів рецензованої роботи, найбільш комплексним є визначення логістики як науки та практики управління матеріальними, транспортними, людськими, виробничими, інформаційними,

---

¹ Коніщева Н.Й., Трушкіна Н.В. Управління логістичною діяльністю підприємств: Навч. посібник. – Донецьк: Донецький ін-т психології і підприємництва, 2008. – 216 с.

фінансовими, страховими, банківськими, сервісними та іншими потоками через здійснення логістичної діяльності (стор. 29).

Корисним для студентів буде матеріал, у якому висвітлено існуючі підходи до формування видів логістики та погляди фахівців на питання взаємозв'язку маркетингу та логістики (стор. 40-47), а також порівняльний аналіз логістичної та комерційної діяльності на підприємствах (стор. 74-76).

Рецензований навчальний посібник „Управління логістичною діяльністю підприємств” для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів, які вивчають дисципліну „Логістика”, підготовлено на високому науковому рівні. Наприклад, принциповою новизною відрізняється підхід авторів посібника до виведення змісту терміна „логістична діяльність підприємства”, під яким розуміється особливий вид господарської діяльності, реалізація якої потребує здійснення послідовних процесів логістичної діяльності в єдиному комплексі, що дозволяє мінімізувати витрати та збитки підприємства за рахунок оптимізації логістичного „ланцюга” та зменшення впливу зовнішніх ризиків (стор. 59).

Наведено статистичні дані, що підтверджують суттєву роль логістичної діяльності на підприємствах у сучасних умовах господарювання (стор. 51-56). Проведено значну роботу щодо систематизації існуючих підходів учених до визначення напрямів підвищення ефективності логістичної діяльності на підприємствах (стор. 79-85), а також щодо виявлення резервів удосконалення управління логістичною діяльністю (стор. 101-104).

Цікавим для студентів є підрозділ 8.1, у якому виведено зміст терміна „обслуговування споживачів підприємства” як процесу забезпечення споживачів продукцією, транспортом, а також надання їм відповідних послуг, необхідних для здійснення господарської діяльності (крупнооптові споживачі) або для задоволення їх особистих потреб (дрібнооптові), або для подальшої реалізації продукції (середньооптові споживачі). Розкрито особливості та сутність процесів обслуговування зазначених груп споживачів (стор. 116-120), висвітлено напрями підвищення ефективності управління матеріальними потоками на підприємствах (стор. 120-123).

Значну увагу приділено розробці класифікації функцій і завдань спеціалізованого структурного підрозділу з управління логістичною діяльністю на підприємствах, а також його організаційної структури та визначенню складових очікуваного ефекту від її вдосконалення (стор. 151-162).

Розкрито сутність комплексного підходу до оцінки ефективності логістичної діяльності, визначено та систематизовано перелік показників її оцінки (стор. 166-175), а також здійснено їх апробацію на прикладі конкретного підприємства (стор. 181-191).

Кращому засвоєнню студентами викладеного матеріалу з дисципліни „Логістика”, більшій його наочності та підвищенню ефективності навчального процесу сприятиме детальний аналіз наукової літератури з проблем логістики. Після кожного розділу наведено списки використаної літератури, на які в тексті зроблені посилання. Посібник містить таблиці, схеми, формули, висновки до

розділів, питання для самоперевірки та контролю.

Навчальний посібник надає можливість студентам якісніше здійснювати самостійне навчання, що, як відомо, є однією з основних вимог Болонського процесу. Студенти можуть користуватися викладеним матеріалом також при написанні курсових, дипломних і магістерських робіт.

Разом із тим слід висловити деякі побажання щодо подальшого вдосконалення структури рецензованої праці, до якої доцільно було б включити розділ „Прогнозування показників логістичної діяльності підприємств”.

Слід було б додати розділ „Глосарій”, а також включити до складу

посібника задачі для перевірки знань студентів, тести та ситуаційні завдання.

У цілому за змістом, структурою, логікою та послідовністю викладання матеріалу навчальний посібник „Управління логістичною діяльністю підприємств” є оригінальним виданням, яке має наукову новизну та практичну цінність. Він буде корисним для науковців, викладачів дисципліни „Логістика”, аспірантів, студентів, які навчаються за галузями знань „Економіка і підприємництво” та „Менеджмент і адміністрування”, а також фахівців-практиків і менеджерів з логістики вітчизняних підприємств.

Декан факультету управління,
завідувач кафедри менеджменту і маркетингу
Таврійського національного
університету ім. В.І. Вернадського,
доктор економічних наук, професор

Подсолонко В.А.